

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/26/2021
Identifikačné číslo spisu: 5115224381
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5115224381.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Synergy Solution, s.r.o., so sídlom Kameničany 200, 018 54 Kameničany, IČO: 43 871 704, právne zastúpeného LEGAL & CORP, s.r.o., so sídlom Gajova 11, 811 09 Bratislava, IČO: 47 237 325, proti žalovanému 1/ Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151 (predchádzajúce obchodné meno žalovaného 1/ - Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.) a žalovanému 2/ Stredoslovenská energetika Holding, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 8591/4B, 010 47 Žilina, IČO: 36 403 008 (do 31. decembra 2018 pod obchodným menom Stredoslovenská energetika a.s.), o zaplatenie sumy 226.151,30 eur s príslušenstvom a sumy 6.281,67 eur s príslušenstvom a o určenie povinnosti, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/50/2018-323 z 29. novembra 2018, v znení opravného uznesenia č. k. 14Cob/50/2018- 413 z 21. októbra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu z a m i e t a.

Žalovaný 1/ a 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 10Cb/378/2015-248 z 24. novembra 2017 v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal voči žalovanému 1/ zaplatenia sumy 226.151,30 eur s úrokom z omeškania špecifikovaným v žalobe spolu s doplatkom vo výške 338,595 eur/MWh v rozsahu skutočného množstva elektriny vyrobenej v zariadení na výrobu elektriny Fotovoltická elektráreň Dolné Plachtince v každom kalendárnom mesiaci v roku 2015 a voči žalovanému 2/ sumy 6.281,67 eur spolu s úrokom s omeškania špecifikovaným v žalobe a s uložením povinnosti odoberať od žalobcu elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, ktorú žalobca vyrobil v zariadení výrobcu elektriny Fotovoltická elektráreň Dolné Plachtince v každom kalendárnom mesiaci v

roku 2015 za cenu elektriny na straty vo výške 44,015 eur /MWh bez DPH. Súčasne žalovaným 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie poukázal na rozdiely v znení § 4 ods. 3 zák. č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon OZE“) v znení do 31. decembra 2013 a od 1. januára 2014, na základe zákona ktorého si žalobca predmetné právo uplatnil. Ďalej uviedol, že od 1. januára 2014 bola sankcia, stanovená v § 4 ods. 3 uvedeného zákona, rozšírená na nesplnenie ktorejkoľvek povinnosti v ods. 2 a sankcia nielen vo forme straty práva na odber, ale aj na doplatok. Poukázal na účel novej právnej úpravy, ktorým bolo prijať ustanovenie, obsahom ktorého by bola strata podpory na jeden rok v prípade nesplnenia si povinnosti výrobcu elektriny v prípade, že nepredloží potvrdenie o pôvode elektriny, neoznámí charakteristiky svojej dodávky alebo neoznámí uplatnenie si podpory v ustanovenom termíne. Ďalej v odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že ustanovenie § 3 zák. č. 309/2009 Z. z. upravuje spôsob a podmienky podpory výroby elektriny, teda upravuje, aké podmienky podpory výroby musia byť splnené. Ustanovenie § 3 nemožno zamieňať s ust. § 4 cit. zák., ktorý stanovuje práva a povinnosti výrobcu elektriny. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že § 18e cit. zák. sa týka aj § 4 cit. zák. a mal za to, že žalobca sa mylne domnieva, že ustanovenie § 4 cit. zák. upravuje tiež podmienky. Ustanovenie § 4 stanovuje povinnosti, ktoré musí plniť výrobca, pokiaľ splnil podmienky v zmysle § 3. Teda ak sa zmenia podmienky podpory, teda podmienky pre výrobcu, aby sa stal subjektom s právom na podporu, a to po tom, ako sa už žalobca takým subjektom stal, prípadné nové podmienky sa netýkajú žalobcu v zmysle § 18e, ale už len nových subjektov. Zdôraznil, že dané povinnosti boli stanovené aj pred predmetnou novelou, avšak bez sankčného mechanizmu a mnohí výrobcovia, spĺňajúci podmienky podľa § 3, tieto povinnosti neplnili. Preto bol zavedený sankčný mechanizmus od 1. januára 2014. Poukázal na to, že s uvedeným sa totožne vysporiadal aj Ústavný súd SR, ktorý považoval zavedenie sankčného mechanizmu za žiaduce s tým, že platí pre všetky subjekty bez rozdielu, pričom poukázal na prípustnosť nepravej retroaktivity (nálezom PL. ÚS 50/2015-148 z 22. marca 2017).

3 Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na § 1 cit. zák., podľa ktorého zákon predovšetkým stanovil pod písm. a/ spôsob podpory a podmienky výroby a pod písm. b/ práva a povinnosti výrobcov. Účelom § 4 ods.3 cit. zák., už podľa jeho pôvodného znenia, bolo ustanoviť právne dôsledky nesplnenia niektorých povinností, ktoré tento zákon výrobcom elektriny ukladá. Novelizáciou Zákona o podpore OZE, vykonanou zákonom č. 382/2013 Z. z., došlo s účinnosťou od 1. januára 2014 „len“ k zmene, resp. rozšíreniu týchto právnych dôsledkov a to tak, že predstavujú nielen stratu práva na odber elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, ale aj práva na tzv. doplatok. Zdôraznil, že aj ÚS SR vyslovil, že nesplnenie zákonom ustanovených povinností nemôže v právnom štáte požívať právnu ochranu. Poukázal na to, že sa ústavný súd ďalej vyjadril tak, že je celkom prirodzené a legitímne, ak zákonodarca viaže poskytnutie tejto podpory na dôsledné dodržiavanie povinností ustanovených zákonom o podpore OZE výrobcami elektriny. Ústavný súd zastáva zároveň názor, že zavedenie nepravej retroaktivity prostredníctvom nového znenia § 4 ods.3 cit. zák. je z hľadiska požiadaviek vyvoditeľných z čl. 1 ods.1 ústavy z ústavného hľadiska nielen akceptovateľné, ale aj žiaduce.

4 Súd za nepochybné považoval, že žalobca sa domáha vyplatenia podpory za obdobie, ktorému predchádzalo už nové znenie § 4 ods. 3 cit. zák., podľa ktorého bol žalobca povinný splniť povinnosti, aby nestratil právo na podporu a odber na nasledujúci rok.

5 Zdôraznil, že hoci žalobca má vydané rozhodnutie o cene na roky 2014 až 2026, má právo na podporu, tak bez splnenia ďalších zákonných povinností ho stráca na nasledujúci rok. Ustanovenie zákona, ktoré povinnosť oznamovať žalobcovi ukladá, tak toto je jednoznačné v tom, že je žalobca povinný robiť dva úkony, jednak oznámiť uplatnenie podpory a zároveň oznámiť a uviesť predpokladané množstvo.

6 Súd konštatoval, že žalobca výslovne uviedol a opakovane aj pred súdom, že povinnosť v zmysle § 4

ods. 2 písm. c) cit. zák. splnili predložením rozhodnutia URSOa z 30. novembra 2016 č. 1294/2014/E-OZ a potvrdenia o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie z 20. decembra 2011 č. 0511/2012/PoP-OZE. Je nepochybné, že dané rozhodnutie bolo vydané pre obdobie 2014-2026. Z jeho výkladu možno usúdiť, že v takom prípade teda nie je potrebné vydávať každoročne nejaké potvrdenia za účelom splnenia povinnosti, ale zaslať URSOu a žalovanému 1/ dané listiny, keďže sú vydané pre žalobcu za obdobie 2014-2026 a teda nie je potrebné ich každoročne vydávať a zasielať, či oznamovať.

7 Súd sa nestotožnil s takýmto názorom žalobcu. Považoval názor žalobcu uvedený v predchádzajúcom bode za nesprávny a v rozpore so zákonným ustanovením, v zmysle ktorého žalobca má dané povinnosti splniť každý rok, čo vyplýva aj zo znenia § 4 ods. 2 písm. c) cit. zák., podľa ktorého má dôjsť k splneniu povinnosti vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok. Ide teda o opakovanú činnosť, o každoročne opakovanú povinnosť, pokiaľ si žalobca uplatňuje podporu. Predsa tým, že zákonom je uložená povinnosť každoročne predkladať - oznamovať dané skutočnosti, je vyvrátený názor žalobcu a je možné z toho vyvodiť, že zákonodarca nemal na mysli predkladať každoročne tú istú listinu vydanú v roku 2013 na obdobie do roku 2026. Taktiež toto vyplýva aj z toho, že dané rozhodnutie a potvrdenie je vydané URSOm a je nelogické, aby zákonodarca stanovil povinnosť predkladať každoročne tieto listiny aj URSo, ktoré sám vydal. Z toho logicky vyplýva, že nutne musí ísť o iné listiny, o oznámenie údajov žalobcu, nie o rozhodnutia vydané URSOm. Čiže doručením cenového rozhodnutia nebola splnená táto notifikačná povinnosť. Právny dopad nespĺnenia právnej povinnosti je v § 4 ods. 3 zák. č. 309/2009 Z. z. jednoznačný, teda žalobca si nemôže na nasledujúci kalendárny rok uplatniť podporu. Táto nemožnosť uplatnenia podpory zaniká zo zákona, teda ex lege a je to len na nasledujúci kalendárny rok, nie je to počas celej doby trvania podpory, počas ktorej platí aj toto cenové rozhodnutie. Zdôraznil, že jedna vec je oznámenie o uplatnení podpory, čo je úkon voči žalovanému 1/ a voči regulačnému úradu a druhá vec je vydať rozhodnutie o cene, teda cenové rozhodnutie a potvrdenie o pôvode. Je treba povedať, že cenové rozhodnutie a potvrdenie o pôvode sú dokumenty, ktoré vydáva regulačný úrad pre výrobcu a preukazujú len to, že má právo si podporu uplatniť, nemusí, ale môže.

8 V súvislosti s podporou na odber elektriny za cenu na straty, tak zákon č. 309/2009 Z. z. jednoznačne ustanovuje, že sa tak deje na základe zmluvy, preto za nie pravdivé tvrdenie žalobcu, že je tu nejaké právo, lebo právo síce je, ale otázka je, či ho výrobca aj využije.

9 V súvislosti s argumentáciou žalobcu, že splnil svoju povinnosť v zmysle § 4 ods.2 cit. zák. súd konštatoval, že toto ničím nepreukázal. Pokiaľ nejaké listiny doručil žalovanému 1/, nemožno ich považovať za splnenie povinnosti, taktiež ani rozhodnutie URSO o priznaní podpory na roky 2014-2026 nie je takou listinou. Záonné ustanovenia ukladajú žalobcovi splniť konkrétne povinnosti a to každoročne, z ktorých má jednoznačne vyplývať požadované. Žiadna taká listina s konkrétnym obsahom nebola predložená a to bez ohľadu na to, že taká listina by bola pre každý rok rovnaká. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno o tom, že povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 cit. zák. bola splnená. Je síce pravdou, že nie je stanovená žiadna forma - formulár, avšak je nepochybné, že pokiaľ žalobca niečo má predložiť/oznámiť, má to byť nezameniteľné, špecifikované, konkretizované a jednoznačné. Nič z toho však z predložených listín nevyplýva.

10 Súd posúdil, že predložené listiny žalobcom nemožno považovať za splnenie povinností podľa § 4 ods. 2 písm. c) cit. zák. Konštatoval, že keďže žalobca nespĺnil požadovanú povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) cit. zák., žalovaný 1/ správne postupoval, keď postupoval v zmysle sankcie stanovenej § 4 ods. 3 cit. zák. zavedenej od 1. januára 2014. Daná sankcia je súkromnoprávnou sankciou v rámci súkromnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými. S týmto sa vysporiadal aj ÚS SR v danom náleze. Mechanizmus tejto sankcie sa uplatní ex lege a nie sú potrebné nejaké ďalšie rozhodnutia a okrem toho je tu súkromno-právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným. Tvrdenie žalobcu o použití správneho práva a o vydaní nejakého individuálneho aktu označil súd za absurdné a je nutné ich posúdiť za nesprávne a nie sú v súlade jednak so znením zákona a ani s nálezom Ústavného súdu SR. Pokiaľ sankcionovaný subjekt nesúhlasí so sankciou, má viaceré inštitúty na svoju ochranu, ako napríklad vymáhať nárok súdnou cestou.

11 Je nepochybné, že žalobca si uplatňuje podporu tak, že žiada každý kalendárny rok o uplatnenie podpory. Na uplatnenie podpory musí preukázať, že je výrobcom, ktorý má právo na podporu, to je potvrdenie o pôvode, ktoré vydáva regulačný úrad podľa § 7 ods. 1 cit. zákona. Zároveň musí preukázať, že má vydané cenové rozhodnutie podľa zákona o cenovej regulácii, kde je určená cena, v akej sa podpora poskytuje. Taktiež musí žalobca preukázať aj to, že podmienky podpory podľa ostatných ustanovení zákona o podpore splnil. Čiže dokumenty, ktoré žalobca uvádza, sú vydané Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej aj „ÚRSO“) jedenkrát a platia v zásade počas celej doby podpory, pokiaľ sa nezmenia nejaké závažné skutočnosti. Samotnú notifikačnú povinnosť, ktorú vykonáva a je povinný vykonávať žalobca voči regulačnému úradu a žalovanému 1/, musí vykonávať opakovane každoročne. Táto povinnosť je zavedená pre žalobcu od 1. januára 2010, nejde o novú povinnosť. Uviedol, že ak by to malo byť tak, ako tvrdí žalobca, tak v podstate ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c) by v zákone ani nebolo nutné, potrebné. Z uvedeného vyplýva, že v žiadnom prípade uvádzané listiny - cenové rozhodnutie, potvrdenie o pôvode a ani potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti voči regulačnému úradu, ktoré je len dokladom na výkon podnikania v energetike, nemôže byť zo strany žalobcu myslené ako jeho vôľa splniť si zákonom definované povinnosti, kde má žalobca povinnosť jednak oznámiť, či si právo na uplatnenie podpory uplatňuje, teda doplatkom alebo odber na straty, môže, nemusí si také právo uplatniť a zároveň je povinný rovnako uviesť aj predpokladané množstvo v tom nasledujúcom kalendárnom roku elektriny, ktoré plánuje vyrobiť. Predpokladané množstvo vyrobenej elektriny nie je záväzná v tom rozhodnutí, v potvrdení o pôvode elektriny a môže sa meniť podľa správania výrobcu. Preto je teda potrebné oznamovať predpokladané množstvo pre každý nasledujúci kalendárny rok, pretože tento údaj na tom potvrdení o pôvode elektriny z obnoviteľných zdrojov energie vydané ÚRSO-m je vlastne údaj, ktorý uviedol výrobca v čase predtým, ako ten zdroj začal plne prevádzkovať. Ten údaj má len informatívny charakter, je to iba odhad na tie roky, na kedy mu bolo vydané potvrdenie o pôvode elektriny pre roky, kedy mu bolo povolené fungovať. Zároveň je tu uvedené iba množstvo a výrobca sa môže rozhodnúť, že si podporu uplatní alebo neuplatní. Teda je potrebné, aby bolo oznámené prevádzkovateľovi, že či si tú podporu uplatní a v akom množstve. Súd konštatoval, že si žalobca nespĺnil svoje zákonné povinnosti a z toho dôvodu sa nemôže domáhať daného práva.

12 Súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu o tom, že v zmysle § 18e cit. zák. nemožno na žalobcu aplikovať danú sankciu. Vyslovil názor, že sa dané ustanovenie týka len samotných podmienok podpory výroby elektriny stanovených v § 3, čo nemožno zamieňať a vykladať spoločne s povinnosťami výrobcu stanovenými v § 4 cit. zák., z citácie ktorého vyplýva, že právo na odber, ..., má ten výrobca elektriny, ktorý spĺňa podmienky na získanie podpory podľa § 3.

13 V súvislosti s požiadavkou žalobcu, ktorý sa domáhal zaplata a uloženia povinnosti odobrať elektrinu voči žalovanému v rade 2/ a jeho námietkou nedostatku pasívnej legitímácie súd poukázal na § 4 ods. 1 písm. b) cit. zák., podľa ktorého výrobca elektriny má právo na odber elektriny, ktorú dodal prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy alebo subjektom povereným prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, na základe zmluvy o dodávke elektriny. Súd poukázal na to, že taká zmluva nebola preukázaná a jednak ide o vzťah medzi výrobcom a poverenou osobou. Vyslovil názor, že pokiaľ taká poverená osoba niečo nespĺnila, je to vecou medzi prevádzkovateľom a poverenou osobou a výrobca má právo domáhať sa svojich práv iba voči prevádzkovateľovi. Žalovaný 2/ správne namietať pasívnu legitímáciu, pričom uviedol, že vymedzenie okruhu účastníkov je v kompetencii žalobcu, avšak žalovaný v rade 2/ nie je subjektom, ktorý by poskytoval podporu. Táto povinnosť viaže prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy, ktorý môže výkupom elektriny poveriť tretí subjekt, k čomu došlo, v dôsledku čoho bol založený súkromno-právny vzťah medzi distribučnou spoločnosťou a žalovaným 2/ a nároky z neho si môžu uplatňovať žalovaný 1/ a žalovaný 2/ voči sebe navzájom a nie žalobca voči žalovanému 2/ ako poverenému subjektu. Akékoľvek právo na podporu si môže žalobca uplatňovať voči žalovanému 1/, ale voči žalovanému 2/ žiadnym spôsobom nepreukázal pasívnu legitímáciu v tomto spore. Čo sa týka cenového rozhodnutie ÚRSOa, ktoré považuje žalobca za dostatočný podklad na plnenie cyklickej povinnosti ustanovenej zákonom, kde toto rozhodnutie určuje

cenu pre výpočet doplatku a ten doplatok sa pre každý rok osobitne mení v čase v závislosti na rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví o výške ceny elektriny na straty. Takže jednorázovým predložením tohto dokladu nemožno považovať za splnenú každoročne cyklicky sa opakujúcu povinnosť ukladanú zákonom. Skutočnosť, že žalobca je povinný tú povinnosť plniť každoročne, je daná práve aj tým, že Úrad pre reguláciu sieťových odvetví rozhoduje o cene za elektrinu na straty každoročne, resp. v čase to rozhodnutie mení. Z tohto dôvodu je povinný žalobca tú povinnosť plniť každoročne voči úradu, ako aj voči regionálnej distribučnej sústave. S poukazom na vyššie uvedené súd uzavrel, že žalovaný 2/ nie je pasívne legitimovaný.

14 V súvislosti so zmluvou o výkupe elektriny súd prvej inštancie poukázal na to, že ide o zmluvu, ktorá je uzatvorená so žalobcom a žalovaným v rade 2/ a táto zmluva upravuje komerčný výkup, kde si zmluvné strany dohodli komerčnú cenu. Nejedná sa o zmluvu o výkupe elektriny za cenu na krytie strát. Poukázal na to, že aj žalobca uviedol, že k uzatvoreniu tejto zmluvy došlo z toho dôvodu, aby sa minimalizovali nejaké prípadné škody na oboch stranách, nakoľko SSE túto elektrinu vie odobrať a vedela si dohodnúť komerčnú cenu a aby výrobca mal prevzatú zodpovednosť za odchýlku. Takže zmluvu neposúdil ako zmluvu na straty, ale ako komerčnú zmluvu, kde cena bola dohodnutá a nie určená rozhodnutím úradu.

15 Súd prvej inštancie záverom uviedol, že z uvedených dôvodov mal za to, že nárok žalobcu je neopodstatnený, nakoľko nebolo ničím relevantným preukázané v konaní, že splnil zákonom vyžadované povinnosti, a preto nemá nárok na plnenie za rok 2015 voči žalovaným. Žalobca nesplnil povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c), pričom to, že žalovanému 1/ predložil výrobca cenové rozhodnutie, ktoré vydáva regulačný úrad, nemožno považovať za splnenie danej povinnosti. Splnenie danej povinnosti nemožno nahrádzať predložením rozhodnutia URSO. Pokiaľ žalobca v jednej časti podanej žaloby tvrdil, že si splnil oznamovaciu povinnosť tým, že predložil žiadosť o uzatvorenie zmluvy o výkupe elektriny na straty, resp. zmluvy o doplatku, nie je žiadna zmienka o roku 2015 a nie je ani zmienka o nejakej vôli alebo žiadosti uplatniť si podporu v kalendárnom roku 2015, čiže tento dokument bol len súčasťou dokumentácie, keď sa v roku 2014 uzatvárala zmluva na ten príslušný kalendárny rok a dané listiny bol žalobca povinný predložiť v zmysle § 7 cit. zák. V žiadnom prípade tento dokument nemožno považovať za dôkaz o splnení zákonnej povinnosti na kalendárny rok 2015. Hoci u žalobcu ide o uvedenie do prevádzky pred 1. januárom 2014, súd opätovne uviedol, že prechodné ustanovenie § 18e cit. zák. sa týka ustanovenia § 3, teda podmienok podpory výroby elektriny, kedy sú doterajšie predpisy zachované, ale práva a povinnosti stanovené v § 4 sa týkajú každého subjektu bez ohľadu na to, kedy bolo zariadenie uvedené do prevádzky. Iný výklad označil za nelogický, nespravodlivý a diskriminačný, keby sa týkal iba zariadení uvedených do prevádzky po 1. januári 2014. Aj z ust. § 4 cit. zákona je zrejmé, že výrobca najprv musí splňať podmienky na získanie podpory podľa § 3 (v čase uvedenia do prevádzky) a až potom má právo na podporu a v takom prípade musí plniť povinnosti podľa § 4, v opačnom prípade nastupuje sankčný mechanizmus ex lege, pričom nepochybne ide o súkromnoprávny vzťah, čo konštatoval aj Ústavný súd SR. Nestotožnil sa so žalobcovou argumentáciou, že danou sankciou sa pridala nová podmienka podpory, s tým, že konštatoval, že podmienky sú predsa stanovené v § 3 a následne sú dané povinnosti. Nesplnením povinnosti nestráca výrobca spôsobilosť na právo na podporu, ale je daná sankcia straty na podporu za nasledujúci kalendárny rok. Nejde o žiadnu ďalšiu podmienku, ale len o sankčný mechanizmus, aby povinnosti boli plnené. Keďže žalobca si zákonom stanovenú povinnosť nesplnil, stratil nárok na podporu, nemôže si uplatniť na rok 2015 právo na odber a doplatok.

16 S poukazom na §§ 255 a 262 CSP súd priznal náhradu trov žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100%, nakoľko boli v konaní plne úspešní s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

17 Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 14Cob/50/2018-323 z 29. novembra 2018 v znení opravného uznesenia č. k. 14Cob/50/2018-413 z 21. októbra 2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

18 V odôvodnení uviedol, že okresný súd vykonal v intenciách návrhov sporových strán dostatočné dokazovanie, z neho vyvodil správne skutkové zistenia a rovnako správne vec právne posúdil. Za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu v predmetnej časti.

19 V rámci danom odvolaní žalobcu odvolací súd preskúmal postup v prvoinštančnom konaní a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu, pričom konštatoval, že napadnutý rozsudok i v rovine odôvodnenia je koherentný so zákonnou úpravou správne aplikovanou a interpretovanou okresným súdom na zistený skutkový stav tak ako vyplynul z dokazovania dostatočne vykonaného pre možnosť rozhodnutia vo veci samej. Konštatoval, že v napadnutom rozsudku pritom okresný súd poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporovej právnej veci, preto odvolací súd nemal priestor pre iný záver, v rámci odvolacieho konania limitovaného rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, než aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správne rozhodnutie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Zvýraznil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

20 Za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd len na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno o tom, že mu vznikol nárok na zaplatenie podpory - doplatku za rok 2015 a že tento nárok ku dňu rozhodovania vo veci samej existuje. Procesno-právnym následkom (ne)unesenia dôkazného bremena sporovej strany je jej (ne)úspech v spore. Zdôraznil, že zodpovednosť za preukázanie skutočností, ktoré musí sporová strana preukázať, zásadne určuje hmotno-právna norma, ktorá je na sporový vzťah aplikovaná. Z nej potom vyplýva i to, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda ktorá zo sporových strán je povinná stanovený okruh skutočností preukázať. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/78/2010 z 23. mája 2012.

21 Konštatoval, že z obsahu spisu bolo zrejmé, že žalobca žalobou uplatňoval ako výrobca elektriny s právom na podporu v zmysle ust. § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. zákonný nárok na doplatok s odôvodnením, že si splnil všetky povinnosti, na základe čoho vystavil žalovanému 1/ za mesiace január 2015 až jún 2015 účtovné doklady, ktorými fakturoval žalovanému 1/ zákonný nárok na doplatok. Súčasne vystavil žalovanému 2/ za mesiace január 2015-jún 2015 účtovné doklady, ktorými fakturoval žalovanému 2/ rozdiel medzi cenou elektriny na straty v zmysle zákona č. 309/2009 Z. z. a cenou komerčnou. Zo žaloby napokon vyplýva, že žalobca si nároky z podpory výroby elektriny z OZE uplatnil za celý kalendárny rok 2015.

22 Poukázal na to, že okresný súd žalobcom uplatnený nárok preskúmal osobitne z hľadiska splnenia resp. nesplnenia zákonných podmienok a osobitne zákonných povinností vyplývajúcich z právnej úpravy zákona o podpore OZE. Zdôraznil, že žalobca podaným odvolaním nespochybňuje skutkové a právne závery napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých k 15. augustu 2014 nesplnil povinnosť vyžadovanú ust. § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore OZE vo vzťahu k podpore na rok 2015, keďže za splnenie zákonom vyžadovaných povinností nebolo možné považovať predloženie žalovanému 1/ cenového rozhodnutia vydaného URSO, ani predloženie žiadosti o uzatvorenie zmluvy o výkupe elektriny na straty, resp. zmluvy o doplatku.

23 Za dostatočný označil odvolací súd rozsah v akom sa okresný súd zaoberal v napadnutom rozsudku aj otázkou interpretácie ustanovenia § 18e ods. 1 zákona o podpore OZE. K týmto súdom prvej inštancie správne uvedeným dôvodom v rámci právneho posúdenia veci, odvolací súd k odvolacím dôvodom žalobcu zdôraznil, že ak sa Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. PL. ÚS 50/2015-148 z 22. marca 2017, na ktorý poukazoval žalobca výslovne nezaoberal výkladom pojmu „podmienky podpory“ v zmysle prechodných ustanovení novely zákona, ktorá sankciu zaviedla, neznamená to, že sa citovaný nález ústavného súdu a v ňom uvedené závery predmetnej právnej otázky vôbec nedotýkajú. Upriamil pozornosť na to, že ústavný súd v dotknutom náleze vyslovil, aj pre danú posudzovanú vec relevantný názor, že v prípade ust. § 4 ods. 3 zákona o podpore OZE v znení od 1. januára 2014 ide o novo

zavedenú sankciu, ktorá sa viaže na povinnosti výrobcov rovnako upravené v zákone aj pred 1. januára 2014. Inak povedané, ak by bol názoru, že nejde o sankciu viazanú na nesplnenie povinností, ale na nedodržanie podmienok podpory, nevyhnutne by to muselo mať odraz v priamom zaobraní sa ustanovením § 18e ods. 1 zákona o podpore OZE. Ak tomu tak nebolo, potom a contrario aj z tohto dôvodu bolo možné okresným súdom vyvodiť tie závery, ktoré, opierajúc sa aj o predmetný nález, dôvodne viedli k aplikácii a interpretácii ust. § 4 ods. 3 cit. zákona pri posúdení žalobcom uplatneného nároku za rok 2015 voči obom žalovaným vyjadrenej v napadnutom rozsudku a teda k zamietnutiu žaloby.

24 Odvolací súd súhlasil s okresným súdom, ktorý uviedol, že ustanovenie § 3 zákona o podpore OZE upravuje spôsob a podmienky podpory výroby elektriny, teda upravuje, aké podmienky podpory výroby musia byť splnené a nemožno ho zamieňať s ust. § 4 cit. zákona, ktorý stanovuje práva a povinnosti výrobcu elektriny. Výrobca elektriny z OZE, ktorý spĺňa podmienky podľa § 3 cit. zákona, následne má určité práva a povinnosti uložené v ust. § 4 cit. zákona a pokiaľ ich nesplní, je daná od 1. januára 2014 sankcia - strata práva na podporu na nasledujúci kalendárny rok. Odvolací súd osobitne a zhodne so súdom prvej inštancie zvýraznil niektoré časti z odôvodnenia nálezu ústavného súdu č. PL. ÚS 50/2015-148 z 22. marca 2017 (časť III.1. a III.3. tohto nálezu).

25 Konštatoval, že nie je možné prijať účelový výklad dotknutých právnych noriem predkladaný odvolateľom, ktorý osobitne upravené povinnosti výrobcov elektriny z OZE (žiadateľov o podporu) stotožňuje s podmienkami (priznania) podpory.

26 Napokon odvolací súd poukázal i na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. novembra 2010 sp. zn. 5Cdo/218/2010, v zmysle ktorého do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

27 Len pre úplnosť odvolací súd uviedol, že jeho pozornosti neušiel žalobcom nie úplne zdôvodnený spôsob (rozsah) uplatnených súbežných nárokov voči žalovaným 1/ a 2/ ako vyplývajú z petitu žaloby a odvolacieho návrhu, keď žaloba vo výrokoch pod písm. a) a c) voči žalovanému 1/ a vo výrokoch pod písm. b) a d) voči žalovanému 2/ sa v rozsahu požadovaného peňažného plnenia od 1. januára 2015 do 30. júna 2015 zrejme (duplicitne) prekrýva. Uzavrel, že uvedené v konaní pred súdom prvej inštancie však bolo konzumované samotným napadnutým rozhodnutím zamietajúcim žalobu žalobcu v celom rozsahu.

28 Vychádzajúc z dôkaznej situácie v prvoinštančnom konaní vo väzbe na vyvedené závery tak okresného ako i krajského súdu bolo v odvolacom konaní rozhodnuté o potvrdení napadnutého rozsudku okresného súdu tak v meritórnom výroku ako i v na ňom závislom výroku vo vzťahu k trovám konania (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

29 O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a s poukazom na úspech žalovaného 1/ a 2/ v odvolacom konaní s tým, že o výške náhrady trov rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie za aplikácie ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

30 Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, navrhujúc rozsudok

odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

31 Prípustnosť dovolania vyvodil z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko nastolené právne otázky, od ktorých záviselo napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, a ktoré súd nesprávne právne posúdil, ešte neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešené. Konštatoval, že prvostupňový súd a rovnako aj druhostupňový súd aplikoval na prejednávajúcu vec zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby, pričom posudzovali výklad ustanovení § 3 a § 4 Zákona OZE s prihliadnutím najmä na ich paragrafové označenie názvu, ako aj výklad žalobcom namietaného prechodného ustanovenia § 18e ods. 1 Zákona OZE. Poukázal na to, že obidva súdy použili na interpretáciu subsidiárne nález ústavného súdu č. k. PL ÚS 50/2015-148 zo dňa 22. marca 2017, ktorý žalobca považuje za neaplikovateľný vzhľadom na ním špecifikované argumenty. Konštatoval, že obidva vo veci konajúce súdy vyslovili názor, že Zákon OZE striktno diferencuje medzi podmienkami podpory uvedenými v § 3 a paragrafovým označením názvu ako „Spôsob a podmienky podpory výroby elektriny“ a medzi povinnosťami výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú uvedené v § 4 a paragrafovým označením názvu ako „Práva a povinnosti výrobcu elektriny“. Súdy zhodnotili, že žalobcom namietaná a v prejednávanej veci sporná povinnosť výrobcov energie, definovaná v ustanovení § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE, ktorá bola zaradená do znenia zákona novelou č. 382/2013 Z. z. s účinnosťou k 1. januáru 2014, predstavuje výlučne povinnosť (nie podmienku) výrobcov, ktorí sú povinní ju plniť pravidelne (ročne), pričom jej nespĺnením dochádza k aktivácii sankcie za jej nespĺnenie. Podľa interpretácie súdov tak nejde nespĺnením tejto povinnosti stanovenej ust. § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE o zánik podmienok podpory ako takej, ktorá je výrobcom energie daná v zmysle rozhodnutí Úradu na obdobie 15 rokov vopred. Teda súdy dospeli k záveru, že žalobca nárok na podporu má, len mu nebude tento nárok priznaný na kalendárny rok 2015, t. j. spĺňa všetky podmienky podpory, ale nespĺňa podmienky podpory ten ktorý kalendárny rok. Ďalej vytykal súdom, že sa nevysporiadali s jeho námietkami, že sa uvedený nález ústavného súdu zaoberal výlučne napadnutým ustanovením § 4 ods. 3 Zákona OZE t. j. výlučne samotnou sankciou za nespĺnenie povinnosti podľa ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona OZE a zo strany ústavného súdu nedošlo v rámci nálezu k žiadnemu výkladu samotného pojmového vymedzenia „podmienok podpory“ a ani k žiadnemu inému výkladu a posúdeniu súladu prechodného ustanovenia § 18e Zákona OZE. Skutočnosť, že ústavný súd vyjadril v náleze súhlas s existenciou nepravej retroaktivity nezakladá žiaden judikovaný výklad pojmu „podmienky podpory“ a teda ani prechodného ustanovenia § 18e ods. 1 Zákona OZE. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP konštatoval, že pre rozhodnutie je relevantné zodpovedanie právnej otázky, čo je to podmienka podpory na účely Zákona OZE, či je podmienka podpory taktiež povinnosť ustanovená v § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE a či sa na žalobcu ako výrobcu energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý svoje zariadenie uviedol do prevádzky pred januárom 2014 bude vzťahovať prechodné ustanovenie podľa § 18e ods. 1 Zákona OZE a tým bude mať nárok na priznanie podpory za kalendárny rok 2015. Dovolateľ vyslovil názor, že súdy vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k záveru, že § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE nie je podmienkou podpory, nesprávne sa vysporiadali so samotným výkladom pojmu „podmienky podpory“ a posúdením prechodného ustanovenia § 18e ods. 1 Zákona OZE. Namietal, že sa na neho malo aplikovať prechodné ustanovenie § 18e ods. 1 Zákona OZE, ktoré ponecháva podmienky podpory bez ich bližšej diferenciácie pre zariadenia uvedené do prevádzky pred januárom 2014 zachované, t. j. podmienky podpory (všetky) ostávajú nezmenené. Konštatoval, že žalobcovi tak mala byť priznaná podpora na kalendárny rok 2015 za podmienok ustanovených pred účinnosťou novely, vrátane podmienky podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE. Nakoľko legálna definícia pojmu „podmienky podpory“ nie je nikde v právnom poriadku SR upravená, treba pod týmto pojmom rozumieť všetky a akékoľvek podmienky upravené Zákonom OZE, ktorých splnenie je nevyhnutné na to, aby bola výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov priznaná podpora, vrátane podpory na ten - ktorý kalendárny rok. Ďalej namietal, že ak má zákonodarcia úmysel vykladať nejaký pojem užšie, reštriktívnejšie a konkretizovať v tomto prípade podmienky podpory len na prvotné získanie práva na podporu, diferencoval by medzi prvotnými podmienkami na získanie podpory a medzi podmienkami na získanie podpory na ten - ktorý kalendárny rok. Záverom dal do pozornosti aj znenie novely OZE, prijatej zák. č. 309/2018 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. januára 2019, ktorou došlo k zrušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/ ako podmienky na poskytnutie podpory pre nasledujúci kalendárny rok.

32 Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť. Uviedol, že základná sporná skutočnosť v tvrdeniach medzi žalobcom a žalovaným 1/ spočívala v splnení resp. v nesplnení osobitnej oznamovacej (notifikačnej) povinnosti v roku

2014 pre podporu na rok 2015, tak ako táto povinnosť vyplýva pre každého výrobcu s právom na podporu z ust. § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že si žalobca svoju notifikačnú povinnosť voči žalovanému 1/ v roku 2014 pre podporu na rok 2015 nesplnil a žalovaný 1/ bol preto nielen oprávnený, ale aj povinný postupovať podľa ustanovenia § 4 ods. 3 Zákona OZE. Žalobca preto stratil nárok na podporu formou odberu elektriny na krytie strát a formou doplatku na obdobie jedného kalendárneho roka a to roku 2015. Zánikom nároku žalobcu na podporu v kalendárnom roku 2015 nezaniklo právo žalobcu uplatňovať podporu v rokoch nasledujúcich, avšak pod podmienkou splnenia zákonných povinností. Uviedol, že prevažná väčšina výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov energie uviedla svoje výrobné zariadenia do prevádzky pred 1. januárom 2014 a účelom novelizovaného ustanovenia § 4 ods. 3 Zákona OZE bolo práve motivovať výrobcov, aby si svoju notifikačnú povinnosť plnili včas, nakoľko toto bolo v minulosti z ich strany často porušované.

33 K dovolaniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný 2/, navrhujúc dovolanie zamietnuť. Uviedol, že novelou Zákona OZE došlo k doplneniu ustanovení § 3, 3a a 3b Zákona OZE, teda došlo k podstatnej zmene samotných podmienok podpory. Je preto samozrejmé, že pokiaľ došlo k zásadnej zmene podmienok podpory, pôvodné podmienky podpory (určené v § 3, 3a a 3b) zostávajú zachované pre tých výrobcov zariadení, na ktoré sa pôvodné podmienky vzťahovali. Výrobca elektriny s právom na podporu, ktoré nadobudol splnením podmienok pre získanie tohto práva podľa § 3 Zákona OZE v znení platnom do 31. decembra 2013 sa tak vzhľadom na znenie § 18e ods. 1 Zákona OZE nemusí prispôbovať podmienkam pre získanie podpory platným od 1. januára 2014. Musí však plniť povinnosti, ktoré mu ukladá § 4 Zákona OZE na dobu poskytovania podpory po splnení podmienok pre získanie práva na podporu. Záverom uviedol, že ústavný súd v náleze sp. zn. 50/2015 zo dňa 22. marca 2017 zdôraznil, že neplnenie zákonom stanovených povinností vo všeobecnosti nemôže požívať právnu ochranu. Ústavný súd tak potvrdil správnosť postupu žalovaných, keď z ich strany došlo v dôsledku porušenia zákonných povinností žalobcom pre rok 2015 k uplatneniu zákonom stanovenej sankcie podľa § 4 ods. 3 Zákona OZE a to vo forme neuzavretia príslušnej zmluvy o výkupe elektriny za cenu za straty. Žalovaný 2/ sa bránil aj nedostatkom jeho pasívnej vecnej legitímácie, pretože podporu podľa Zákona OZE poskytoval v danom čase (v roku 2015) výrobcom elektriny žalovaný 1/ a žalovaný 2/ bol iba povereným subjektom, teda ide výlučne o vzťah medzi žalovaným 1/ a 2/ a nie medzi žalovaným 2/ a žalobcom - dovoľateľom.

34 Žalovaný 2/ v ďalšom podaní zo dňa 15. novembra 2021 oznámil súdu, že spoločnosť s obchodným menom Stredoslovenská energetika a.s., označená ako žalovaný 2/, s účinnosťou od 1. januára 2019 zmenila obchodné meno na Stredoslovenská energetika HOLDING a.s. Súčasne s účinnosťou od 1. januára 2019 došlo ku vkladu časti podniku Stredoslovenská energetika HOLDING a.s. (žalovaný 2/) do spoločnosti Stredoslovenská energetika OBCHOD, a.s. so sídlom Pri Rajčianke 8591/4/B, Žilina, IČO: 51 865 467, ktorá spoločnosť od 1. januára 2019 zmenila svoje obchodné meno na Stredoslovenská energetika a.s. Táto spoločnosť vstúpila dňa 1. januára 2019 do všetkých záväzkov a pohľadávok, práv a povinností, nárokov, ako aj uzatvorených zmlúv, ktoré sú späť s vkladanou časťou podniku a ktorých zmluvnou stranou bola Stredoslovenská energetika HOLDING, a.s. (do 31. decembra 2018 pod obchodným menom Stredoslovenská energetika, a.s.) a je právnym nástupcom aj vo všetkých konaniach, kde do 31. decembra 2018 bola stranou či účastníkom spoločnosť Stredoslovenská energetika, a.s., IČO: 36 403 008, vrátane sporov týkajúcich sa straty podpory pre rok 2015.

35 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

36 Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa.

37 Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

38 Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

39 Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 <. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

40 Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

41 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Podľa tvrdenia dovolateľa v danom prípade jednou z kľúčových otázok pre rozhodnutie odvolacieho súdu bolo, čo je to podmienka podpory na účely Zákona OZE, či je podmienka podpory taktiež povinnosť ustanovená v § 4 ods. 2 písm. c/ Zákona OZE a teda, či sa na žalobcu ako výrobcu energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý svoje zariadenie uviedol do prevádzky pred januárom 2014, bude vzťahovať prechodné ustanovenie podľa § 18e ods. 1 Zákona OZE, vrátane ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c/. Bolo preto na najvyššom súde, aby v dovolacom konaní posúdil, či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď. rozhodnutie č. 71, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky je známe jediné rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 1Obdo/41/2020 z 26. mája 2021, ktoré dovolateľom vymedzenú právnu otázku v minulosti riešilo a ďalšie rozhodnutia neuvádzali ani strany sporu. Dovolací súd zastáva názor, že jedno nepublikované rozhodnutie nemôže predstavovať otázku vyriešenú, teda otázku, ohľadom ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v situácii, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je v danom prípade procesne prípustné.

42 Následne preto dovolací súd skúmal, či je podané dovolanie dôvodné, t.j. či skutočne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, ku ktorej dochádza vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd konštatoval, že ustanovenie § 18e ods. 1 zák. č. 309/2009 Z. z. sa výslovne viaže k podmienkam podpory výroby

elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpory výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou pri zariadení výrobcu elektriny, ktoré podmienky podpory výroby elektriny a spôsob podpory sú upravené v § 3 zák. č. 309/2009 Z. z. a preto nemôže byť ustanovenie § 18e ods. 1 zák. č. 309/2009 Z. z. aplikované aj na sankciu vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 3 zák. č. 309/2009 Z. z. v znení do 31. decembra 2018. Pre žalobcu platí len to, že podľa doterajších predpisov zostávajú zachované len podmienky podpory výroby elektriny. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že nemožno podmienky podpory, ktoré sú upravené v § 3 zák. č. 309/2009 Z. z. zamieňať s ustanovením § 4, ktorý upravuje práva a povinnosti výrobcu elektriny. Z ustanovenia článku I. § 1, ktorý špecifikuje predmet úpravy, nepochybne vyplýva, že zákon ustanovuje jednak spôsob podpory a podmienky výroby (§ 1 písm. a/) a jednak práva a povinnosti výrobcov (§ 1 písm. b/). V nadväznosti na predmet úpravy potom § 3 Zákona o podpore OZE bližšie konkretizuje spôsob podpory a podmienky podpory výroby elektriny a § 4 upravuje práva a povinnosti výrobcu elektriny. So zreteľom na uvedené dovolací súd súhlasí so závermi vo veci konajúcich súdov, že Zákon o podpore OZE dôsledne odlišuje medzi podmienkami podpory a právami a povinnosťami výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov. Ustanovenie § 3 cit. zák. upravuje podmienky, ktoré je treba splniť, aby sa výrobca vôbec stal subjektom s právom na podporu. Pokiaľ podmienky splní, musí následne splniť povinnosti v zmysle § 4 cit. zák. a v prípade porušenia niektorej z povinností uloženej subjektu s právom na podporu, je zákonom daná sankcia. V nadväznosti na uvedené je aj dovolací súd názoru, že ustanovenie § 18e cit. zák. iba upravuje, že podmienky podpory výroby elektriny v prípade zmeny podmienok, zostávajú pre žalobcu zachované. Teda ak sa zmenia podmienky podpory, teda podmienky pre výrobcu, aby sa stal subjektom s právom na podporu a to po tom, ako sa žalobca takýmto subjektom stal, prípadné nové podmienky sa netýkajú v zmysle § 18e cit. zák. žalobcu ale len nových subjektov. Ustanovenie § 18e ods. 1 cit. zák. má teda väzbu k podmienkam podpory výroby elektriny, ktoré sú upravené v § 3 predmetného zákona a nemá väzbu k § 4, v ktorom sú vyjadrené práva a povinnosti výrobcu elektriny, podľa znenia zákona do 31. decembra 2018. Vychádzajúc z uvedeného sa dovolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom, že ustanovenie § 18e ods. 1 zák. č. 309/2009 Z. z. nemôže byť aplikované aj na sankciu vyplývajúcu z ust. § 4 ods. 3 zák. č. 309/2009 Z. z. v znení do 31. decembra 2018 a teda, že žalobca nemusí plniť povinnosti (notifikačnú povinnosť) v zmysle § 4 pod hrozbou sankcie. So zreteľom na uvedené podľa názoru dovolacieho súdu, súd prvej inštancie, ale aj odvolací súd vec po právnej stránke posúdili správne, keď nepodriadili práva a povinnosti výrobcov podľa § 4 Zákona o podpore OZE pod podmienky podpory podľa § 3 cit. zák. a neaplikovali na ne prechodné ustanovenie v § 18e ods. 1 cit. zák., z dôvodu ktorého považoval dovolací súd dovolanie žalobcu pre nesprávne posúdenie tejto právnej otázky za nedôvodné. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by žalobca splnil povinnosť uloženú mu v § 4 ods. 2 písm. c/ zák. č. 309/2009 Z. z. v znení do 31. decembra 2018 nebol oprávnený v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 309/2009 Z. z. na elektrinu vyrobenú v danom zariadení na výrobu elektriny uplatniť právo podľa ods. 1 písm. b/ a c/ na rok 2015 a preto postupovali vo veci konajúce súdy správne, keď jeho žalobu zamietli. Je pravdou, že ústavný súd v náleze sp. zn. PL. ÚS 50/2015-148 z 22. marca 2017, tak ako to namietal žalobca, výslovne neposudzoval výklad pojmu „podmienky podpory“, ale dovolací súd poukazuje na to, že ústavný súd v súvislosti s § 4 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ Zákona o podpore OZE hovoril iba o povinnostiach výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ustanovených týmto ustanovením zákona (porovnaj napr. str. 32, 39, 47 nálezu) a nie o podmienkach podpory. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

43 V dovolacom konaní úspešnému žalovanému 1/ a žalovanému 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi ako neúspešnej strane (ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

44 Nakoľko žalovaný 2/ s účinnosťou od 1. januára 2019 zmenil obchodné meno z pôvodného Stredoslovenská energetika, a.s. na Stredoslovenská energetika Holding a.s. dovolací súd pokračoval v konaní s takto označeným žalovaným 2/. Žalovaný 2/ v podaní zo dňa 15. novembra 2021 oznámil, že od 1. januára 2019 došlo ku vkladu časti podniku spoločnosti Stredoslovenská energetika Holding a.s.

do spoločnosti Stredoslovenská energetika Obchod a.s. so sídlom Pri Rajčianke 8591/4B, 010 47 Žilina, IČO: 51 865 467. Podľa tvrdenia žalovaného 2/ sa stala táto spoločnosť aj právnym nástupcom žalovaného 2/ vo všetkých konaniach, v ktorých žalovaný 2/ bol pôvodne účastníkom konania. Nakoľko spoločnosť, označená ako žalovaný 2/, v priebehu konania nezanikla, nebol daný dôvod na postup podľa § 64 CSP a v konaní zo strany žalobcu nedošlo k návrhu podľa § 80 ods. 1 CSP, dovolací súd pokračoval v dovolacom konaní so spoločnosťou Stredoslovenská energetika Holding a.s., IČO: 36 403 008.

45 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.